

Belgialainen Elmo selvittää eurooppalaisten jokien tilannetta

– pysähdys Pyhäjärvelle toi lapsuusmuistot mieleen

Elmo Swennen kotina on toiminut pakettiauto yli viiden kuukauden ajan.

Belgialainen Elmo Swenne kiertää ympäri Eurooppaa ottaen näyttöjä joista. Hänellä on kytköksiä Pyhäjärven ja Verkkorantaan.

VERKKORANNAN PIHASA lepää pakettiauto varustettuna sponsoritarroilla. Verkkokartano tunnetaan pitokartanona, mutta belgialaiselle **Elmo Swennelle** se on osa lapsuutta.

– Pidän tästä paikasta. Muistan, kun olen hyppinyt trampoliinilla siskoni **Ilonan** kanssa, heittänyt dartsia ja uinut järvestä. Talvisin Pyhäjärvellä hiihdettiin, muistelee Elmo.

Mutta miten belgialainen 21-vuotias nuorimies tuntee Pyhäjärven? Käy ilmi, että Verkkorannan **Irmeli Multala** on Elmon mummon **Anneli Nukarisen** sisko.

– Siskoni muutti Brysseliin 60-luvulla. Annelin tytär on **Ilta** ja **Ilta** on Elmon sekä **Ilonan** äiti, kertoo **Irmeli**. Heillä on suomalaiset nimet, mutta suomen kieltä ei ole opeteltu.

Tällä kertaa Elmon Pyhäjärven vierailu on osa suu-

rempaa matkaa. Hän on yksi FLOW-projektin johtajista.

– Opiskelen brüsseliläisessä yliopistossa biotekniikkaa. Valmistuin kandidaatiksi ja ennen maisteriksi valmistumista päätin ottaa pienen tauon opinnoista. Ystäväni **Pablo** kertoi minulle perustamastaan FLOW-projektista, jossa tarkoituksena on kiertää ympäri Eurooppaa vedenlaadunäytteitä keräten. Kiinnostuin välittömästi, Elmo taustoittaa.

– Alla oli koronapandemia ja sen päätyttyä oli taas mahdollista nähdä maailmaa. Päätin tarttua projektiin, sillä olen nuori ja elämäntilanteessa, jossa en vielä täysin tiedä mitä haluan tulevaisuudeltani.

FLOW ON lyhenne sanoista For Living Oceans and Water. Kaikki sai alkunsa ranskalaisen Foundation Tara

Océanin tekemästä kartoituksesta eurooppalaisten jokien suhteen. Säätiö selvitti, paljonko joissa on muovia. Pablo lähti ottamaan yhteyttä ranskalaiseen arvostettuun tutkijaan **Jean-François Ghiglioneen** ja he keskustelivat siitä, josko Pablo ystävineen voisi auttaa jokidatan päivittämisessä. Nyt Pablo ja Elmo kiertävät ympäri Eurooppaa päivittäen tietoja jokien muovitilanteesta.

– Aiemmin tehty kartointus käsitti ainoastaan läntistä Eurooppaa. Me käymme Pablon kanssa läpi myös itäisen ja pohjoisen alueen maanosasta.

Projektin puitteissa matkustaminen alkoi 26. marraskuuta. Jouluna käytiin kotona, mutta sen jälkeen Elmo on ollut tien päällä. Takana on jo 18 maata ja muutamia vielä edessä.

– Palaan kotiin elokuus-

sa. Matka on ollut mukava – olen tavannut mukavia ihmisiä ja vieraillut itselleni vieraissa paikoissa. En kaipaa varsinaisesti Brysseliin, mutta totta kai ikävöin ystäväni ja läheisiäni.

”**Pyrimme elämään matkan aikana siten, ettemme itse tuota jätettä. Zero waste lifestyle.**

Matka taittuu pakettiautolla, jonka sisätiloista on saatu asumiskelpoiset puilla rakennusratkaisuilla.

– Tämä on ollut kotini monta kuukautta. Puu-osat rakensimme täysin itse, esittelee Elmo kulkupeliään.

– Pyrimme elämään matkan aikana siten, ettemme itse tuota jätettä. Zero waste lifestyle, hän linjaa.

NYT PAKETTIAUTO on tosiaan saapunut Suomeen. Pablo on palannut hetkeksi Brysseliin, mutta hyppää mukaan vielä myöhemmin. Elmo vietti ensin aikaa Helsingissä, sitten Vaasassa ystävänsä luona ja sitten omien sanojensa mukaan ”luonnon rauhassa keskellä ei mitään”. Tämän hetkinen sijainti, Pyhäjärvi, on Elmolle rentouttava pysähdyspaikka. Täältä matka jatkuu Ouluun.

– Suomessa näytteenottopaikkamme on joki Oulussa. Keräämme siis dataa, jonka lähetämme Ranskaan laboratorioon arvioitavaksi johtopäätöksiä varten. Noudatamme näytteitä ottaessamme annettua protokollaa.

Elmon mukaan klassinen esimerkki näytteenotosta on tilanne, jossa joki kulkee kaupungin läpi. He ottavat näytteen joesta ennen kaupunkia ja kaupungin jälkeen. Näin he saavat selville, kuinka paljon mikromuovia kaupungista ilmaantuu jokeen. Ympäri Eurooppaa

on havaittavissa eroja – Viron Pärnu on ollut siistimmistä päästä, kun taas esimerkiksi Lissabonissa vaikutti olevan paljon muovia.

Projektin päättövoitteiksi Elmo nostaa ihmisten tietoisuuden lisäämisen ja tieteen tekemisen.

– Haluamme kertoa ihmisille siitä, minkälaisessa tilanteessa eurooppalaiset vesistöt ovat muovin suhteen. Kaikki keräämämme data tullaan jakamaan avoimiin lähteisiin, jotta kuka tahansa voi perehtyä ja tutkia aihetta. Näyttestämme pystytään luomaan erilaisia tieteellisiä malleja, joita voidaan soveltaa jatkossa.

Matka on ollut pitkä. Mukavin muisto liittyy siihen, kun saavuttiin Kreikkaan.

– Takana oli kylmä Baltia. Oli mahtavaa päästä Kreikan rannoille, jossa oli melkein 20 astetta lämpimintä. Kreikassa on muuten vuohia ihan joka paikassa, tuumaa Elmo ja alkaa nauraa.

JOONAS KÄRKKÄINEN